

informátor

3/2020

30 let
Slezská diakonie
1990 - 2020

Historie
Slezské
diakonie
1990 - 2020

Rok vyznání a služby

BETEZDA Komorní Lhotka

Raná péče v České republice

Lucie Freibergová, vedoucí Poradny rané péče DOREA

Raná péče je nezastupitelnou službou sociální prevence. Její výjimečnost je především v tom, že pracuje s potřebami celé rodiny a reaguje na nepříznivou sociální situaci, ve které se rodina ocitla. Citlivě se snaží se o zmírnění dopadů postižení na život dítěte i širší rodiny a předcházet případnému umístění dítěte do ústavního zařízení.

Raná péče se snaží o stále větší profesionalizaci, má tedy také svou asociaci. Asociace rané péče ČR je celostátní profesní organizace sdružující poskytovatele rané péče. Členské organizace procházejí šetřením, na jehož konci získávají Garanci kvality služby rané péče, která zaručuje určité definované standardy. Každoročně také probíhá kampaň Týden rané péče, kdy si jednotlivá střediska raných péčí připravují zajímavý program.

Rok 2020 je, stejně jako pro celou Slezskou diakonii, velmi významným rokem i pro ranou péči. Je tomu již 30 let, kdy vznikla služba raná péče v České republice. Na tuto událost reaguje také Týden rané péče, který každoročně pořádá Středisko rané péče SPRP a tento rok proběhne od 2. do 8. listopadu. Jedná se již o 13. ročník s mottem celé kampaně „30 let lepších startů do života“. V rámci výjimečnosti tohoto roku měla v říjnu 2020 proběhnout také první mezinárodní konference RP v České republice. Díky pandemii však byla přeložena na příští rok. Můžeme se tedy těšit na zajímavá témata a hosty ze zahraničí, kteří mají k problematice rané péče co říct. Mohou nás inspirovat na další cestě k rozvoji oboru a zaměstnanců i přístupu ke klientům. Konference s názvem: Raná péče EURLYAID konference 2021 tedy proběhne 25. – 27. října 2021 v Praze.
<http://www.eci2020prague.org/>

Vhled do historie rané péče Slezské diakonie

Poradna rané péče SALOME vznikla na území Bohumína v září roku 2000. Kancelář poradců rané péče SALOME původně sídlila v Centru rodiny BOBEŠ, z.s. na Nerudově ulici 1156 a poté se přestěhovala na nynější adresu Nerudova 1041, kde také sídlí MŠ a ZŠ Slezské diakonie. Poradna rané péče SALOME dnes poskytuje své služby nejen na Bohumínsku, ale hlavně také na Ostravsku.

Poradna rané péče LYDIE vznikla v Českém Těšíně v roce 2002. Ze tří rodin, kterým na svém startu poskytovala poradna podporu je nyní 30. Službu poskytuje na území Českého Těšína, Třince, Jablunkova, Frýdlantu nad Ostravicí a v přilehlých obcích těchto měst. Poradna má také velkou radost ze zapojení dobrovolníků do činnosti poradny. Aktuálně se jedná asi o 10 aktivních dobrovolníků.

Poradna rané péče EUNIKA vznikla v roce 2004 na základě potřeb rodin ve městě Karviná. Následně poradna začala poskytovat sociální službu i na území města Orlové a v přilehlých obcích. V roce 2009 rozšířila služba místní dostupnost do Frýdku-Místku a okolních obcí.

V roce 2005 vznikla **Poradna rané péče DOREA**, jejímž prostřednictvím rozšířila Slezská diakonie svou působnost do Jihomoravského kraje, kde se tato poradna jako jediná specializuje na rodiny dětí s opožděným psychomotorickým vývojem, dále s tělesným, mentálním a se souběžným postižením více vadami.

Poradna rané péče MATANA vznikla v Krnově v roce 2000 a své služby poskytuje v těchto okresech: Bruntál, Opava, Nový Jičín. Vznikla z potřeb pečujících osob, dle nich se také rozvíjela.

V rámci Slezské diakonie jsou pravidelně pořádány tzv. Cechy, což jsou metodická setkání všech středisek rané péče ze Slezské diakonie.

Více k jednotlivým službám rané péče Slezské diakonie se dozvíte na straně 9 a 10.

Vážení čtenáři, milí spolupracovníci,

letošní léto bylo opravdu příjemné. Mohli jsme si užívat slunečních paprsků, trávit čas v přírodě, na horách anebo u vody. Doufám, že jste dobu dovolených prožili ve zdraví se svými blízkými, a to i přes některá omezení, která musíme stále respektovat a dodržovat.

Děni v našich službách se však nezastavilo ani o prázdninách a my Vám i v tomto čísle přinášíme spoustu aktualit ze života našich středisek.

Jak jsem se již zmínila v prvním čísle Informátoru, letos slaví Slezská diakonie 30 let své existence. Hlavní téma tohoto vydání je proto věnováno HISTORII Slezské diakonie.

Na počátku bylo nadšení a touha, po mnoha letech totalitního režimu, obnovit křesťanskou sociální práci. Jeden ze zakladatelů Slezské diakonie a zároveň první ředitel, pan Česlav Santarius vzpomíná, že v roce 1990 začínal pouze s psacím stolem a telefonem. V prvních letech v organizaci pracovalo jen několik málo zaměstnanců, postupně se začínala budovat jednotlivá střediska.

Dnes je Slezská diakonie uznávanou organizací poskytující sociální služby. V současné době nabízíme podporu téměř 9 000 klientům, v různých nepříznivých životních situacích, ve 111 registrovaných sociálních službách. Zaměstnání u nás našlo více než 1 000 pracovníků. Naše služby se snažíme neustále rozvíjet a zkvalitňovat s ohledem na potřeby jednotlivých klientů i celé společnosti. Naší vizí je "být ve společnosti uznávanou organizací, která poskytuje kvalitní sociální, sociálně-zdravotní, vzdělávací a prorodinné služby a je perspektivním zaměstnavatelem. Svou vizí budujeme na profesionalitě, otevřenosti k inovacím a v souladu s křesťanskými hodnotami."

Sama ve Slezské diakonii pracuji skoro od samého počátku. Mou největší radostí je proto vidět, jak naše každodenní práce proměňuje lidské životy. Kdybych měla vše shrnout pouze do jednoho slova, tím slovem by byla jednoznačně VDĚČNOST. Vděčnost pánu Bohu za to, že nám celou dobu žehná a také vděčnost lidem, kterým bych chtěla z celého srdce poděkovat za to, že se podíleli a podílejí

na tom, že je dnes Slezská diakonie profesionální, stabilní a uznávanou organizací.

Děkuji našim zaměstnancům, donátorům, dobrovolníkům, klientům, našemu zřizovateli Slezské církvi evangelické a. v., ostatním spolupracujícím církvím a organizacím za projevovou přízeň, věrnost, inspiraci, podporu a obětavou práci, kterou Slezské diakonii poskytují celých 30 let. Speciální poděkování patří našim zakladatelům, kteří měli jasnou vizí, nadšení a s láskou začali budovat organizaci, která bude na základě křesťanských hodnot pomáhat potřebným a přinášet jim světlo do života. A právě taková dnes Slezská diakonie opravdu je.

*"A vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista".
Efezským 5:20*

S úctou

Zuzana Filipková
ředitelka
Slezské diakonie

„Někdy nás život obrátí vzhůru nohama, aby nás naučil, jak znovu žít s hlavou vzhůru.“

Halina Pientoková, vedoucí Oblasti Pobeskydí, Domov pro seniory SAREPTA Komorní Lhotka, Slezská diakonie

Dny v měsících března, dubna, květen letošního roku se jistě zapíšu mezi nejnáročnější dny v poskytování pobytových sociálních služeb. Onemocnění COVID-19 vtrhlo do životů nás všech a převrátilo naše zažitá rituály. Vše nastalo začátkem března zákazem návštěv. Postupně se přidávaly další a další omezení a s tím související opatření a nařízení.

Začínáme žít v izolaci. Obyvatelé nemají možnost se setkávat, jsou zrušeny společné aktivity, stravování je možné pouze na pokoji a pracovníci pracují v pevně nastavených barevně rozlišených týmech. Pracovníci kuchyně se izolují a strava je podávána výhradně pevně stanovenou trasou, není možné přijmout nové klienty, nakupujeme ochranné pomůcky, vyčleňujeme pokoje pro izolaci a zázemí pro personál pro případ nákazy a karantény. Také aktualizujeme krizový plán. Trocha nervozity, kapka krve a je tady výsledek testu.... není to jen o testování pracovníků, ale především o péči klientů našeho domova.

Snažíme se pomáhat, pečovat, a povzbuzovat. Ústa jsou zakrytá rouškou, avšak usmívat se můžeme očima. A pak ruce, sice na nich máme ty rukavice, mohou však pohlídat a gestikulovat. Aktivizujeme individuálně, vysazujeme květiny, pečeme buchty, luštíme křížovky, posloucháme online přenosy z kostela. Možnost pouštět našim seniorům online bohoslužby bylo nejlepším možným řešením pro jejich pokoj a klid na duši. Tuto formu přenosu bohoslužeb hodnotí, jako něco neuvěřitelného. Rovněž telefonovat se svými blízkými, a přitom se vidět... Radost, vděčnost, slzy, úsměvy provázejí tato setkání... Jsme spolu jinak.

DĚKUJEME Vám všem! Děkujeme všem, kteří na nás myslíte, pomáháte nám a modlíte se za nás. Děkujeme za podporu projevovou našim pracovníkům i klientům. „**Všechnu svou starost uvrhněte na Boha, neboť Mu na vás záleží**“ Bible

Lucie Freibergová

Projekt „Včasná a komplexní péče rodinám dětí se specifickými potřebami v JMK“

V poradně rané péče DOREA a osobní asistence ELIADA Brno každoročně usilujeme o získání financí na doplňkové služby, které považujeme za nezbytné pro poskytnutí kvalitní podpory klientům. Letitou tradicí má například svépomocná rodičovská skupina, krátkodobé psychologické poradenství a v posledních dvou letech jsme začali poskytovat snoezelen (multismyslová stimulace) a ergoterapii. V letošním roce jsme získali finanční podporu na doplňkové služby od MPSV (dotaci řízení Rodina) a Jihomoravského kraje. Díky této podpoře jsme mohli rozšířit doplňkové služby o krizovou intervenci zaměřenou především na rodiny

předčasně narozených dětí, sensorickou integraci a sourozeneckou skupinu. Své aktivity směřujeme také k navázání spolupráce s brněnskými porodnicemi právě pro včasné poskytnutí podpory rodinám. Za finanční podporu donorům velice děkujeme.

Jana Jarošová

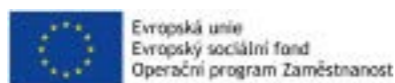
Společně v jedinečnosti

Projekt „Společně v jedinečnosti“, který je zaměřen na inovativní přístupy v oblasti sociálního začleňování osob s duševním onemocněním a osob s poruchou autistického spektra prošel svojí první etapou. Ve středisku RÚT Třinec, sociální rehabilitace vznikl první multidisciplinární tým. Jedná se o inovativní a individualizovanou podporu určenou dospělým lidem s chronickým duševním onemocněním, při které je sociální oblast propojena se zdravotní a psychologickou. V rámci této aktivity bylo prozatím podpořeno pět uživatelů, kteří žijí na území Třinecka a Jablunkovska. Multidisciplinární tým má v plánu se dále rozvíjet a vzdělávat se ve specializovaných výcvicích modelu CARE a Otevřeném dialogu.

Další klíčovou aktivitou projektu je rozvoj a profesionalizace pracovních týmů věnujících se lidem s poruchou

autistického spektra. V této oblasti došlo ve střediscích LYDIE Český Těšín a SALOME Bohumín ke zvýšení profesionalizace pracovníků, kteří se zúčastnili první části výcviku terapie autismu O. T. A. (Open Therapy of Autism). Lektorkou výcviku byla paní Romana Straussová. Projekt je zacílen také na přímou podporu dětí s autismem, kterou poskytla externí expertka na alternativní komunikaci. Ta se věnovala v rámci pravidelných, případových konzultací deseti dětem a jejich rodinným příslušníkům.

Děkujeme Evropskému sociálnímu fondu za financování projektu „Společně v jedinečnosti a sociálnímu začleňování“. Reg. č. CZ.03.2.60/0.0/0.0/18_088/0010748

Příspěvky v této rubrice mohou být redakčně zkráceny.

Veronika Židková

Pomáháte pohybem

Děkujeme NADACI ČEZ a všem, kteří se zapojením do mobilní aplikace EPP „Pomáhej pohybem“ rozhodli podpořit náš projekt. Díky nadačnímu příspěvku jsme si mohli do zařízení pořídit vodní sloup i s polstrovaným pódium. S pomocí vodního sloupu můžeme stimulovat zrakové vnímání, dotykem vnímat různou intenzitu vibrací a chvění a pozorováním vody, nebo vzduchových a světelných efektů ve vodním válci přinášet psychickou pohodu a uklidnění, které pozitivně působí na uvolnění zvýšeného svalového napětí. Věříme, že vodní válec bude novým zdrojem zájmu, zkušeností pro naši službu a zaujme čestné místo v naší multisenzorické místnosti.

Lucie Richterová

Zkvalitnění zázemí domova BETEZDA

V rámci projektu byly na konci června 2020 ukončeny stavební práce. Po předání stavby zhotovitelem rekonstrukce, zpět do rukou Slezské diakonie, mohly započít práce na vybavování vnitřních prostor. V průběhu července tak probíhá dodávka a montáž nábytku a vybavení bytových jednotek pro klienty.

Jsme velmi vděční za možnost práce uskutečnit, za získané prostředky a výbornou spolupráci mezi jednotlivými dodavateli. Již teď se těšíme na otevření prostor pro naše klienty.

„Zkvalitnění zázemí domova BETEZDA“, reg. číslo CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_040/00 02338, týkající se rekonstrukce objektu domova pro osoby se zdravotním postižením v Komorní Lhotce byl zahájen 31.8.2016. Projekt byl finančně podpořen Evropskou unií a Moravskoslezským krajem. Viz foto na úvodní straně.

Nový automobil pro BENJAMÍN Krnov

Od června se můžete v krnovských ulicích potkávat s novým devítimístným automobilem, který je využíván pro sociální službu denního stacionáře BENJAMÍN Krnov. Denní stacionář je službou pro osoby s těžkým zdravotním postižením, kteří potřebují vysokou míru podpory a péče od druhých osob. Díky dotaci Moravskoslezského kraje se tak podařilo zajistit koupi vícemístného automobilu, který od června zajišťuje svozovou službu i pro imobilní klienty. Do automobilu byla instalována hydraulická plošina, a do podlah zabudovány kotvící lišty, ve kterých jsou zajištěny invalidní vozíky, aby jejich převoz byl bezpečný. Tyto úpravy se opět mohly realizovat díky dotacím od nadací Konto Bariéry a Výbor dobré vůle.

Na automobil také přispěly fyzické osoby, které zakoupily výrobky a služby v aukcích pod názvem „Umění pod rouškou“. Děkujeme našim donátorům, dárcům, ale také firmám, které nám vycházely požadavky. Nový automobil je nejen kvalitní a prostorný, ale především nabízí důstojné cestování pro naše klienty.

Gabriela Komendová a Šárka Gaudková

NE v jednom kolotoči

Raná péče MATANA pořádá, pod projektem „NE v jednom kolotoči“, doplňkové aktivity pro rodiny dětí se specifickými potřebami již několik let. Jednou z aktivit je organizování příměstského tábora. Letos bylo vše jinak. Budova, ve které tábory pořádáme je v rekonstrukci a my jsme byli postaveni před rozhodnutí tábor zrušit nebo ho uspořádat jinde. Výzev se nebojíme, a proto jsme se rozhodli vyjet do neznámého terénu a k tomu přidat i přenocování. Vyhlídli jsme si malou školu s víceúčelovým hřištěm a tělocvičnou, prozkoumali okolí a připravili program. Cílem bylo, abychom si akci užili a aby pečující rodiče měli

intenzivnější prostor pro sebe. Na táboře má každé dítě s postižením svého asistenta, většinou se jedná o studenty různých oborů z oblasti školství a zdravotnictví. Poradci rané péče jsou v roli průvodců nebo pomocníků a většinou právě zde dostávají novou inspiraci nebo-li „šťávu“ do další práce. Zájem o tábor měli zejména rodiče dětí s autismem a mentálním postižením. Velkým zážitkem bylo přespávání na jiném místě, pod spacákem, bez mámy a táty a všechny skvělé aktivity, kterých jsme se měli možnost zúčastnit!

Děkujeme donátorům této akce Moravskoslezskému kraji a městu Krnov.

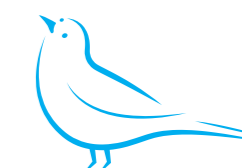

Rekonstrukce denního stacionáře EDEN

I v době prázdnin a dovolených jsou v plném proudu stavební práce spojené s rekonstrukcí denního stacionáře EDEN v Českém Těšíně. Slezská diakonie v současné době poskytuje služby denního stacionáře na dvou místech ve městě Český Těšín. Cílem je zrekonstruovat a odstranit architektonické bariéry objektu denního stacionáře na ul. Frýdecká 34, do kterého pak přejdou někteří uživatelé, zejména imobilní osoby z denního stacionáře na ul. Třanovského 10, čímž dojde ke sloučení dotčené sociální služby na 1 místo. Už se moc těšíme až budeme moci naše klienty přivítat ve zrekonstruovaných bezbariérových prostorách! Děkujeme za podporu Evropské unii, městu Český Těšín a Moravskoslezskému kraji, konkrétně odboru sociálních služeb v čele s náměstkem hejtmána pro sociální oblast panem Jiřím Navrátillem. Přejeme všem krásné letní dny.

30 let
 Slezská diakonie
 1990 - 2020

SLEDUJTE NÁS:

Historie se ptá...

Romana Bělová

Nový začátek?

Rok 1989 přinesl naší zemi tak toužebně očekávanou svobodu a demokracii. Přinesl však, s novým uspořádáním, také nové výzvy, na které naše společnost do té doby nebyla zvyklá reagovat – objevila se nezaměstnanost, bezdomovectví, lidé s postižením byli nalezeni v ústavech, mladí lidé si chtěli naplno užívat volnosti, a ne vždy to „ukočírovali“, objevila se také otázka, jestli umíme s nově nabytou svobodou zacházet. Církve se mohly nově nadechnout a již neskrývaně přinášet dobrou zprávu o naději v Kristu. Lidé začali cestovat a objevovat, jak vypadá život jinde, obchody se plnily zbožím, na které však bylo potřeba mít peníze...

Jaké byly první dny Slezské diakonie?

Toto období nových začátků dalo zelenou také vzniku nestátních neziskových křesťanských organizací, které téměř 40 let nemohly vykonávat svou činnost.

Takovou výzvu a povolání přijal i Česlav Santarius. Ten navázal na odkaz svého otce, pastora Vladislava Santaria a na stoletou historii křesťanské sociální práce na Těšínském Slezsku. Ve Slezské církvi evangelické augsburského vyznání tak vzniká občanské sdružení pro křesťanskou sociální práci – vzniká Slezská diakonie – diakonická práce, která dává život každému církevnímu společenství.

„Začínal jsem s psacím stolem a telefonem, více jsme neměli“, komentuje začátky Slezské diakonie její první ředitel. Slezská diakonie a její dobrovolní pracovníci spoléhali na Boží vedení, Jeho požehnání a ochotu křesťanů s velkým srdcem pomáhat potřebným.

Devadesátky...

90. léta byla pro náš národ obdobím plným změn, obdobím hektických rozhodnutí, rozmachu občanských iniciativ i podnikatelského sektoru. Bylo to období očekávání nových věcí. Pro Slezskou diakonii to byl čas zrodu a nalézání svého místa. V srdci bratrů a sester zakladatelů byla touha pomoci potřebným lidem v naší společnosti a také touha získat zpět práci v Komorní Lhotce, která byla v roce 1960 násilně převedena pod státní správu. Budovy Betezdy a Betanie se podařilo v 90. letech získat do výpůjčky a vznikla tam pobytová zařízení pro osoby s mentálním postižením a pro seniory. Obě budovy byly svépomocí zrekonstruovány. Sarepta zůstala v obecních rukou. Na skutečné převedení všech objektů si musela Slezská církev evangelická a.v. počkat ještě 25 let.

Jaké aktivity patřily mezi první?

V Karvině vzniká první poradenské středisko pro potřebné osoby a aktivity pro osoby bez přístřeší. Následují služby pro mladé lidi

s mentálním postižením v Komorní Lhotce, v Českém Těšíně nebo aktivita pro uprchlíky na Těrlicku. Slezská diakonie se posunula také do Ostravy, kde vzniká pečovatelská služba. Objevující se potřeby v naší společnosti byly zároveň příležitostmi pro rozvoj Slezské diakonie a byly také výzvou k profesionalizaci práce, ke zvyšování její kvality i k získávání důvěry místní, regionální i státní správy a dalších donátorů.

Takový rozvoj přinesl i potřebu změny právní subjektivity, a tak je v roce 1996 Slezská diakonie zaregistrována svým zřizovatelem, Slezskou církví evangelickou a.v., u Ministerstva kultury jako církevní právnická osoba.

Rozvoj aktivit pokračoval jak strukturou služeb, tak regionálním rozsahem a Slezská diakonie vstupuje do dalších měst a okresů Moravskoslezského kraje. Ústředí organizace je umístěno do Českého Těšína do budovy zřizovatele. Po povodních v roce 1997 dynamický rozvoj pokračuje a vznikají aktivity pro osoby se zdravotním postižením na Krnovsku a Bruntálsku. Úsek speciální pedagogiky se rozrůstá o denní stacionáře pro osoby se zdravotním postižením, které byly přebírány od okresních úřadů.

Vzhůru do nového tisíciletí

Přelom tisíciletí je ve znamení investičních akcí, a to jak v souvislosti s povodněmi, tak ve vazbě na záměr vybudovat vlastní středisko, které poskytne komplexní služby lidem s mentálním a kombinovaným postižením. Slezská diakonie tak vstupuje do své dosud největší stavby – vybudování střediska EBEN-EZER v Horním Žukově. Tato investiční akce byla dokončena v roce 2000. Do nového tisíciletí Slezská diakonie vstupuje s již 20 službami pro různé cílové skupiny.

Co přineslo toto období v oblasti rozvoje služeb?

Nové tisíciletí přineslo dynamický rozvoj v oblasti služeb, ale také zaměření se na jejich kvalitu, profesní rozvoj zaměstnanců a na budování dalších aktivit, které dotvářejí barevnou mozaiku diakonické práce. Vzniká dobrovolnické centrum na Českém Těšíně i na Krnovsku a dobrovolníci jsou po celou dobu cenným zdrojem pomoci. Svou činnost rozvíjí speciální školy, vznikají projekty potravinové pomoci i vlastní vzdělávací středisko pro pracovníky v sociální oblasti. Slezská diakonie vstupuje v roce 2005 do Jihomoravského kraje.

V České republice se již hovoří o zavádění standardů kvality sociálních služeb a Slezská diakonie je v této oblasti velmi aktivní, věnuje se řadě projektů ke kvalitě a vzdělávání. Rok 2007 přináší nový zákon o sociálních službách, který nastavuje mnohá pravidla a také standardy kvality sociálních služeb.

Slezská diakonie velmi aktivně vstupuje do spolupráce při transformaci pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením v Moravskoslezském kraji a vzniká tak jedinečná síť komunitních služeb, které umožňují lidem s postižením žít kvalitní

život. Od počátku své existence se organizace učí z dobré praxe v zahraničí. V prvních letech to jsou zejména diakonie z Německa, jejichž podpora byla velmi významná a následně se mezinárodní spolupráce rozšiřuje do dalších zemí Evropy a světa. Slezská diakonie je jedním ze zakládajících členů Eurodiaconie v Bruselu. Na konci druhého desetiletí již Slezská diakonie provozuje téměř 100 služeb registrovaných dle zákona o sociálních službách a 10 návazných aktivit. Služby jsou různorodé svým zaměřením, formou i regionálním rozmístěním. V roce 2005 dochází ke změně organizačního uspořádání a vznikají Oblasti dle regionálního rozmístění aktivit, nikoliv dle jejich oborového členění. Ústředí poskytuje střediskům vedení a servis v řadě oblastí. Rok 2010 přináší významnou změnu ve vedení organizace. Pan ředitel Santarius předává ředitelskou roli paní Zuzaně Filipkové (dosud své náměstkyni).

Co přináší třetí desetiletí?

Po roce 2010 již diakonie nezaznamenává živelný rozvoj svých aktivit, co do počtu, ale i nadále se věnuje zvyšování kvality, profesnímu rozvoji, personální práci a rozvoji inovativních projektů. Organizace má již jasně deklarované hodnoty, které srozumitelně ukazují na křesťanský charakter organizace, který je významnou součástí práce diakonie od jejího počátku. Spolupráce se SCEAV a dalšími církvemi v regionu a činnost tří pracovníků duchovní služby podporuje křesťanský rozměr práce a přináší přidanou hodnotu do profesionální práce. Každoročně probíhá řada aktivit jako jsou duchovní konference, dny ticha, ranní zamyšlení a pastorační rozhovory.

Přenos dobré praxe a inovací je podporován řadou mezinárodních i národních projektů a Slezská diakonie je členem několika mezinárodních asociací a také rozvíjí projekty výměnných stáží se zahraničními partnery z Velké Británie, USA apod. Věnuje se také odborné spolupráci na národní a regionální úrovni.

Jakým projektům se Slezská diakonie věnuje po roce 2010?

Třetí desetiletí přináší nové investiční výzvy a s tím spojenou realizaci několika projektů spolufinancovaných Evropskou unií. Není to snadný úkol, ale brzy přináší své ovoce: rekonstrukci budovy SILOE Ostrava, zahájení provozu DUHOVÉHO DOMU v Ostravě, výstavbu Diakonického a vzdělávacího centra Vladislava Santaria v Českém Těšíně, rekonstrukci střediska BETEZDA v Komorní Lhotce, zahájení rekonstrukce denního stacionáře EDEN v Českém Těšíně, rekonstrukční práce na dalších objektech ve vlastnictví Slezské diakonie. Evropské projekty jsou využívány také na podporu kvality, vzdělávání a na inovace.

V roce 2016 se Slezská diakonie dočkala návratu střediska pro seniory SAREPTA v Komorní Lhotce i převedení budov BETEZDA a BETANIA tamtéž. Naplnila se tak původní vize z 90.let. Speciální školství se rozvíjí do třech vzdělávacích stupňů – od

mateřské, přes základní až po střední školy a to jak na Krnovsku, tak na Těšínsku, Karvinsku, Bohumínsku a Ostravsku. V roce 2018 vstupuje Slezská diakonie do nové oblasti své práce a buduje terapeutickou komunitu pro děti a mládež se závislostí. Rozvíjí se také významně středisko potravinové a humanitární pomoci. Pracovníci realizují desítky projektů podporujících kvalitu a rozvoj stávajících služeb. Slezská diakonie nabízí aktuálně 111 registrovaných sociálních služeb pro širokou škálu potřebných lidí. Oblast personální práce a PR také nezůstává stát, ale přináší množství pozitivních změn pro naše zaměstnance i pro komunikaci s veřejností. Vzniká video-zpravodajství MOZAIKA i projekty v oblasti spolupráce se školami a náboru nových zaměstnanců.

Slezská diakonie realizuje svůj čtvrtý strategický plán na období 2019 – 2022, který je plný zajímavých projektů.

Co je naší radostí?

30. rok naší činnosti je velmi speciální, a to jak obdobím koronavirovým, tak obdobím spojeným s velkou vděčností, že život Slezské diakonie je provázen Božím požehnáním a poctivou a tvrdou prací našich zaměstnanců, kterých je již více než 1000 a jsou to právě oni, kteří utvářejí naši organizaci, přinášejí kus sebe, svých znalostí, dovedností, ale především kus srdce. To je cenným zdrojem proměn, které můžeme za roky naší činnosti vidět v životech klientů. Není to snadné poslání, ale jeho smysluplnost překonává všechny těžkosti. Jsme velmi vděční za neutuchající podporu našich partnerů na poli sociálních služeb, taky na poli rozhodovacím, finančním i duchovním. Třicátka je krásný věk plný energie a rozkvětu. Chceme dostat svému mottu a pokračovat v přinášení dobrých věcí a naděje do životů lidí i celé naší společnosti a vyprošujeme pro to moudrost a stále Boží požehnání.

hlavní téma: Historie Slezské diakonie

pokračování ze strany 7

30 let ve Slezské diakonii pohledem Petra Wiselky

Ptá se Romana Bělová

Máš nějaké vzpomínky na své první pracovní dny?

Do Slezské diakonie jsem nastoupil 1.9.1992. Mým pracovištěm měl být Azylový dům BETHEL v Karviné. První den v práci mám spojený se dvěma silnými zážitky. První, když mě pan ředitel Santarius přijímal a řekl, že sice nebudu mít plat jako u Českých drah, ale zase o tolik to rozdíl nebude. Nakonec jsem měl 20 % mého původního platu. Druhý moment nastal, když jsem dorazil na BETHEL v Karviné. Budova vypadala jako jeskyně. Všude byly popraskané trubky a opadaná omítka. A tak nezbývalo nic jiného, než si obléknout montérky a s vedoucím panem Mrózkem začít budovu opravovat, aby se klienti mohli co nejdříve nastěhovat. Tehdy bylo krátce po amnestii prezidenta Havla a všude na ulicích bylo plno lidí, kteří se vrátili z vězení a neměli kam jít.

Co Tě vedlo do Slezské diakonie?

V tomto období mi tragicky zemřeli, na následky závislosti na alkoholu, dva moji kamarádi. A tak jsem chtěl lidem závislým na alkoholu pomoci. Uslyšel jsem v té době výzvu, že se hledají pracovníci do nově otevřeného azylového domu pro muže v Karviné. Přihlásil jsme se a nikdy jsem této změny nelitoval. Chtěl jsem pomáhat lidem a tam jsem vnímal velkou možnost pro službu. Do Slezské diakonie mně přivedl také její duchovní rozměr. Za ten jsem velmi vděčný tehdejšímu panu vedoucímu Mrózkovi a jeho zástupci panu Koukolovi, který se pak stal také vedoucím. Vzpomínám, jak jsme s panem Koukolem jezdili autobusem do práce a plánovali velké vize pro naši službu.

Co se ve Slezské diakonii za 30 let změnilo?

Práce se velmi zprofesionalizovala, ale také přibýlo mnoho administrativy. Velmi se zvýšila kvalita služeb, protože tuto práci dělají lidé odborně připravení, což na začátku nebylo možné. Jsem rád, že za 30 let mnoho lidí vystudovalo a odborně se vzdělává, a tak svou práci mohou dělat kvalitně, odborně a přitom se srdcem. Výrazně se změnila také velikost Slezské diakonie, prvních pár služeb na začátku se rozrostlo do celé řady služeb, aktivit a projektů.

Co ve Slezské diakonii za tu dobu zůstalo?

Pro mě to jsou především:

- Lidé, kteří potřebují pomoc, a tak vnímám, že naše služba má stále smysl a je potřebná.
- Spolupracovníci, kolegové, bez kterých bych nemohl pracovat a fungovat. Jsou pro mě velmi důležití (hlavně ti, kteří jsou stejné krvní skupiny jako já, tedy srdcaři). Můžu s nimi o všem mluvit, pomáhají mi a jdou se mnou do nových výzev. Jsou skvělí a jsem

*„Až potud nám
Hospodin pomáhal“
(1. Sam. 7:12)*

za ně velmi vděčný. Jsem také vděčný za vztahy, které zůstaly s lidmi, kteří už v diakonii nejsou. Jsou to lidé z církve, na městech, na kraji, na ministerstvu, ale i politici. Velmi si vážím přátelství s Pavlou Golasowskou, která byla moji spolupracovnicí řadu let, a i když je nyní poslankyní Parlamentu ČR, stále máme spolu dobré vztahy, myslí na nás a podporuje. Je to skvělé, že pomáhající poslání lidi spojuje, ať jsou kdekoli.
c) Duchovní rozměr organizace. Od samého začátku až po dnešní den vnímám křesťanský charakter naší organizace jako veliký dar. Jsem vděčný, že se za naši práci můžeme modlit, spoléhat na Boha a povzbuzovat se. Od samého začátku jsme organizovali duchovní konference, setkání u Bible apod. A Bůh se k této naší práci přiznává.

Máš nějaký silný zážitek za dobu Tvého působení v SD?

Silných zážitků za těch 30 let bylo hodně. Uvedu ten poslední-aktuální. V době, kdy přišla pandemie koronaviru, se pracovníci z SD i odjinud zapojili každý den do pravidelných modliteb ve 21 hodin. Cítím za to velkou vděčnost a sílu sjednocení v modlitbách. Z těch dávnějších vzpomínek se mě hrozně moc dotkla smrt naší dcery Elizabeth. Velmi silně jsem tehdy vnímal podporu spolupracovníků v SD, a to jak nadřízených, tak i podřízených. Byl to pro mě velmi silný zážitek, který není samozřejmostí. Další silný zážitek je ten, který můžu zažívat každý den. Jsou to setkání s kolegy, ale i s klienty. Čas strávený s nimi je časem, kdy můžeme spolu mluvit o různých oblastech našeho života nebo práce. Takové sdílení mě velmi oslovuje a nabíjí pro další práci, přinášejí mi nové impulsy a smysl.

Můžeš se podělit s nějakým příběhem klienta, který Tě oslovil?

Asi nejsilněji vnímám příběh klienta Františka, kterému všichni říkali pilot. Kdysi jím opravdu byl. Kvůli alkoholu skončil bez domova. Byl rekordmanem na záchytce. Pamatuji si, že jednou o Velikonocích se ho velmi osobně dotkl příběh o smrti a vzkříšení Ježíše. I on prožil stejnou milost jako lotr na kříži. Jeho život se úplně změnil. V té době bydlel v azylovém domě a často pobýval v nemocnici. V tomto období přišel na azylový dům také jeden mladý muž, který byl nemocný. Velmi se s Františkem skamarádili, a když byl František v nemocnici, pravidelně ho navštěvoval. Po nějaké době jsme zjistili, že je to otec se synem a ani o tom neví. Mohli jsme tak být svědky dojemného setkání otce se synem. Když František odcházel z tohoto světa, byl smířen s lidmi i s Bohem a byl šťastný. Jeho syn ho držel za ruku. Moc rád také vzpomínám na jednoho klienta, říkejme mu Karel, kterého se bála celá Karviná. Po nějaké době jsme mu nabídli nový start a možnost pracovat na azylovém domě. Postupně tak zaplatil všechny dluhy, oženil se, vystudoval střední a pak i vysokou školu. Nyní má krásnou rodinu se třemi kluky. Jsem vděčný i za takové zážitky proměny života.

Služba rané péče ve Slezské diakonii

Poradce rané péče citlivě provází celou rodinu prvními roky života dítěte se specifickými potřebami. Profesionálně i lidsky reaguje na sdělené potřeby, přináší nové náměty, vhodnými kompenzačními a didaktickými pomůckami podporuje vývoj dítěte a odkazuje na další odborné služby či literaturu.

Všichni pracovníci našich raných péčí jsou odborníci s vysokoškolským vzděláním, převážně v oboru speciální pedagogiky. Často však i s další specializací např. psycholog, ergoterapeut, pedagog atd. či návazným odborným vzděláním formou osobnostních výcviků či kurzů. Svou práci dělají s velkým zápletem a nadšením, jelikož potřeby rodin jsou velmi široké a poradce rané péče musí mít široký záběr znalostí z různých oblastí: školství (školská zařízení v regionu, poradenství při řešení

Poradna rané péče SALOME

O rané péči očima maminky Petřika

Náš šestiletý Pěťka je veselé dítě plné radosti, které miluje nafukovací balónky, a rád řádí ve svém chodítku. Má osmiletou sestřičku, která je mu v jeho hrách skvělým parťákem a nedá na něj dopustit. Pěťka má diagnostikovaný syndrom Noonanové, což je geneticky podmíněné onemocnění. Syndrom s sebou nese psychomotorické opoždění a epilepsii. Pěťka zatím nechodí, nosí plenky a umí říct jen pár slabik. Bohužel ještě není schopen se sám najíst. Už ale umí lézt po kolenou a sedět a klečet s oporou.

O rané péči jsem se dozvěděla v rehabilitačním stacionáři, v Ostravě, kam začal můj syn Petřík docházet ve třech letech. Ranou péči jsem na doporučení paní psychologky ze stacionáře ihned kontaktovala a podařilo se, přijali nás. S Poradnou rané péče SALOME, Bohumín jsem velice spokojená, protože jsem se díky nim dozvěděla spoustu věcí, pomohli mi s výběrem mnoha hraček a pomůcek a některé nám i sami vyrobili, dle požadavků mého syna. Pozvali nás také na víkendové pobyty pro rodiče dětí s postižením, kde jsme si to všichni moc a moc užili. V rámci pobytu jsme absolvovali odborné školení a zároveň jsme si i odpočinuli.

V květnu jsme díky naší poradkyni, slečně Dáše, získali finanční pomoc z nadace Patron dětí, kdy se stala naším garantem na pořízení speciálního terapeutického oblečku.

Všem maminkám bych ranou péči doporučila protože mi velice pomohla na nelehké cestě za lepšími zítřky s hendikepovaným dítětem.

Za Petřika, maminka Gabriela,

předškolní a školní docházky atd.), sociální poradenství (nárok na příspěvky od státu, návazné sociální služby atd.) a zdravotnictví (např. znalost odborníků v regionu, lázeňské pobyty, kompenzační pomůcky a nárok na ně atd.).

Rádi bychom Vás seznámili s jednotlivými středisky rané péče Slezské diakonie a představili jejich činnost:

Poradna rané péče MATANA

Tým o aktuální situaci v Poradně rané péče MATANA

Naším hlavním plánem je udržet to, co jsme vybudovali, udržet kvalitu služby, a hlavně stále stavět na zásadách rané péče. Umět reagovat na poptávku rodin s dítětem s postižením, které službu rané péče potřebují. V současné době bojujeme s odchodem kolegyň na mateřskou dovolenou nebo za lepším výdělkem. Stavíme tedy na stabilizaci pracovního týmu a novým směrem je také doplnění týmu o jednoho rodiče na zkrácený pracovní úvazek, který je zároveň pečujícím o dospělou dceru s těžkým zdravotním postižením.

Gabriela Komendová a Šárka Gaudková

Poradna rané péče EUNIKA

Pohled vedoucího pracovníka na tým rané péče

Co více může vedoucího pracovníka potěšit ve vztahu k jeho pracovníkům, než je snaha poradkyň o maximalizaci jejich odborných znalostí, chuť a nadšení k dalšímu rozvoji jejich kompetencí ve vztahu k uživateli, tedy k rodině a jejímu dítěti. Konkrétní zájem o kurzy jako je například bazální stimulace, AAK, aktivizační techniky, snoezelen terapie... zkrátka zájem o vše, čím může poradce rodinu obohatit a předat své cenné zkušenosti.

„Děkuji Karin a Šárko za vaši houževnatost, která se vám, mně i našim rodinám jistě v tom nejlepším zúročí“

Zpětná vazba pracovníka magistrátu

Velice mě potěšila chvála, kterou jsem obdržela v nedávných dnech na schůzce s pracovníkem sociálního odboru jednoho magistrátu v naší spádové oblasti, kde ranou péči dlouhodobě poskytujeme. Vedoucí pracovník referoval o kvalitě odvedené práce našich poradkyň. Tato pochvalná zpráva se k němu dostala od jedné občanky z města, která uvedla, že si službou rané péče osobně prošla a nesmírně si cení naší pomoci a podpory ve vztahu k její rodině, kde se narodilo dítě se zdravotním handicapem. „Moc děkujeme za pochvalu“.

Adéla Hovorková, vedoucí poradny rané péče EUNIKA

vedouci.eunika@slezskadiakonie.cz

Poradna rané péče DOREA

Děkovný dopis bývalé klientky naší poradny

Milá DOREO, ráda bych touto cestou velmi poděkovala celému Vašemu týmu za téměř šestiletou spolupráci. Celé toto období pro mě znamenalo zcela novou a neplánovanou část mého života, na kterou jsem nebyla připravena já ani moji nejbližší. Pro mě a mou rodinu jste se stali opravdu nepostradatelnými zvláště pak v prvním roce života našeho Matyáška.

S postiženými dětmi jsem neměla vůbec žádné zkušenosti. Byla jsem bezradná a zranitelná, ale zároveň houževnatá udělat pro své dítě maximum. I když jsem informace čerpala z odborné i běžně dostupné literatury a internetu, Váš zájem, pomoc a především "know how" byl a stále je nezpochybnitelný a velmi přínosný. Moc dobře si pamatuji na první měsíce Matyáškovy života, každý den jsem plakala a hledala podporu všude, kde to jen šlo. Vy jste ji nabídli nezištně, vstřícně a profesionálně.

Milující rodič udělá pro své dítě vždy to nejlepší, co umí a co považuje za správné. To nejlepší však nemusí být nejefektivnější a Vaše činnost rozhodně směřuje k jednomu cíli – ukazuje cestu, jak lze posunout hranice dovedností a toho, co dítě dokáže. Nezanedbatelná je i Vaše psychická podpora, kterou nabízíte. Už jen skutečnost, že je nablízku někdo, kdo mě vyslechne, podpoří a poradí, byla pro mě i mého manžela velmi uklidňující a motivující, že na problémy nejsme sami.

V tomto směru bych chtěla poděkovat všem Vaším zaměstnankyním, které jsou úžasné a jedinečné. Měly k Matyáškoví nádherný vztah, jejich snaha a zájem byl opravdu srdečný a klíčový pro vzájemnou spolupráci. Ještě jednou Vám všem moc děkuji a přeji Vám, abyste i nadále přinášeli do rodin pohodu, radost, láskyplný vztah k dětem a profesionální přístup tak, jak jste to nabízeli nám a my to vše s vděčností přijímali. Za celou mou rodinu moc děkuji a budu se těšit na příležitostná setkání.

Jana H., bývalá klientka Poradny rané péče DOREA

rp.dorea@slezskadiakonie.cz

*Bděte tedy, protože nevíte, v kterou hodinu váš Pán přijde.
Evangelium Matouše 24, 42*

Na hodinách náboženství se žáků občas zeptám, zda si všimli, kde mají ve své třídě svědectví o životě Pána Ježíše Krista prakticky denně na očích. Otázka je většinou zaskočí, s ohledem na to, že odpověď je nečekaně prostá: Na tabuli. Každodenně aktualizované datum (křídou v horním rohu tabule), podává svědectví, kolik let uběhlo od narození klíčové postavy našich dějin. Anno Domini - Léta Páně 2020. Tak se to už dnes nepíše, ani nevnímá, ale minimálně ona cifra, letopočet, zůstává nepřehlédnutelnou křesťanskou stopou dodnes.

Při prázdninových cestách po naší vlasti jsme se letos zastavili v Kuksu, kde se nachází perla českého baroka, areál Hospitalu, vybudovaného Františkem Šporkem začátkem 18. století. Komplex sloužil jako místo odpočinku vysloužilým vojákům, o které zde pečoval řád milosrdných bratří (tedy diakonická práce té doby). Kuks je známý i sochami Matyáše Brauna, zejména jeho alegoriemi ctností a neřestí. Mě tentokrát oslovily historické sluneční hodiny umístěné na stěně areálu v jeho nádvoří. Je na nich psáno: „Vigilate caute quia nescitis qua hora Dominus veniet.“ *Bděte tedy, neboť neznáte hodinu, v níž Pán přichází.*

Poselství hodin klášterního areálu je více než symbolické. Naše křesťanské dějiny (Anno Domini) i naše křesťanská přítomnost (neznáte dne ani hodiny) jsou společně zaměřeny do budoucnosti, k hodině návratu našeho Pána. Obojí je motivující. Jsme povzbuzeni k bdělosti, k dnešnímu aktivnímu uchopení svého včerejška a očekávaného zítřka. Slezská diakonie, která letos slaví 30. výročí od svého vzniku, tak navazuje na naše křesťanské dědictví, když onu „bdělost“ stále chápe a praktikuje jako službu bližnímu.

Každý z nás si dnes připomínku své křesťanské minulosti a přítomnosti nosí v kapse, v příruční tašce, nebo v kabelce. Na displeji našich chytrých telefonů ta data svítí při každé aktivaci. Ať i nám tyto skryté, a přitom všudypřítomné stopy denně připomínají naše poslání, poslání věrných Kristových služebníků, kteří tím kým jsou a tím co dělají, na svého Pána nezapomněli a nezapomínají.

Vlastimil Ciesar

Poradna rané péče LYDIE

Jak vnímá ranou péči nová poradkyně

Jmenuji se Zuzana a ráda bych Vás seznámila s mým pohledem na službu rané péče. Před několika lety i já jsem nevěděla, co tento pojem znamená. Na počátku mých studií jsem se s touto službou začala pomalu seznamovat a postupem času mi byla stále bližší. Nyní už jako poradce rané péče ve středisku LYDIE Český Těšín mohu říct, že tato služba propojuje veřejnost s mnoha odborníky. Já sama jsem studovala obor Raná péče na katedře speciálně-pedagogických studií v Olomouci, a právě tento obor mě propojil s touto sférou. Za možnost pracovní příležitosti, která se odrazila od mého předešlého studia jsem velice vděčná. Je to složitě odvětví, které si žádá odborné informace nás pracovníků, ale také zkušenost a empatii. Na straně rodiny se očekává důvěra, kterou nám dají a my jim pomůžeme na jejich další cestě životem. Velice se těším na tento proces a zejména výsledky, které uvidím za několik let.

Zuzana Tomanková, poradce rané péče LYDIE Český Těšín

lydie@slezskadiakonie.cz

30 let
Slezská diakonie
1990 - 2020

KONFERENCE

Diakonie v kontextu společenských výzev

KONCERT

u příležitosti 30. let činnosti Slezské diakonie

KONCERT u příležitosti 30 let činnosti Slezské diakonie, který se bude konat 3. 10. 2020 bude časem vyjádření vděčnosti a to za doprovodu hudebního tělesa Laudate - ženský pěvecký sbor a Ka quartet. Na tomto koncertě chceme poděkovat jak Pánu Bohu, za jeho ochranu a vedení při rozvoji naší Slezské diakonie od roku 1990 až po současnost, ale také chceme poděkovat a ocenit zakladatelé Slezské diakonie, bez kterých by naše organizace nevznikla.

Svou premiéru bude mít také spot natočený prostřednictvím televize NOE, který zachycuje činnost SD v čase. Jsme si vědomi, že ne všichni budou moci s ohledem na epidemiologickou situaci, která je i obtížně předvídatelná, zvolit osobní účast na koncertu, proto bude koncert přenášen on-line a budete ho moci sledovat prostřednictvím našich webových stránek a facebooku.

Jsme přesvědčení, že koncert bude nádherným hudebním, ale i vzpomínkovým zážitkem.

Koncert je realizován s finanční podporou Moravskoslezského kraje v rámci projektu "30 let PROMĚN" a Města Český Těšín v rámci projektu "30. výročí Slezské diakonie". Děkujeme!

Výročí Slezské diakonie je provázeno také realizací **KONFERENCE** na téma Diakonie v kontextu společenských výzev. Konference proběhne 2.10. 2020 ve Sborovém centru Hutník. Je to příležitost diskutovat o výzvách v naší společnosti, které přináší budoucnost a o roli křesťanské sociální práce v České republice i v zahraničí s důrazem na význam spolupráce na místní i regionální úrovni. Konference proběhne s mezinárodní účastí a bude přenášena také online na sociálních sítích.

Na konferenci bude představena publikace 30 PROMĚN, která zachycuje příběhy pozitivních životních proměn našich současných i bývalých klientů a ukazuje tak na zkušenost, že pozitivní změna v životě je možná, pokud se člověk pro ni sám rozhodne a má k tomu potřebnou podporu. Publikace bude k dispozici v tištěné podobě. Některé doprovodné fotografie z prostředí speciální školy Slezské diakonie vznikly ve spolupráci se studenty Albrechtovy střední školy a jejich fotografické práce budou vystaveny v Diakonickém a vzdělávacím centru od 1. 10. 2020, kdy proběhne vernisáž této výstavy.

ČESKÝ TĚŠÍN

Slezská diakonie má svého maskota - vrabčáka Luciána

Bývaly doby, kdy vrabci byli všedním a hojně se vyskytujícím ptactvem. Ptáci, kteří nevynikají svým dokonalým vzhledem, ani svými architektonickými dovednostmi, ale byli vidět všude. Také ve Slezské diakonii je hodně všední, čínorodé práce. Lítání, poskakování a snahy být blízko těch, kteří nás potřebují. Služba lásky, obětavá podpora motivována vírou v Boha má svou hodnotu. Uprostřed všeho běžného dění a každodenní práce, v zápasech a při hledání řešení s těmi, kterým sloužíme, chce znít ujištění z Božího slova o tom, že všemohoucí Bůh vidí každého člověka a každou práci.

Evangelista Matouš v 10. kapitole, 31. verši píše: „Nebojte se tedy, máte větší cenu než mnoho vrabců“. Celý biblický odsek, ve kterém se nachází i tento verš, má název „povzbuzení ke statečnému vyznání“. V roce 2020, který je rokem „vyznání a služby“ může být malý ptáček - vrabec také připomenutím důvěry a spoléhání se na Boha v malých i velkých věcech.

Vydává: Slezská diakonie, Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín, tel.: 558 764 333, ustredi@slezkadiakonie.cz, IČO: 65468562, č.ú.: 23035791/0100.

Odpovědný redaktor: Mgr. Renáta Větrovcová, r.vetrovcova@slezkadiakonie.cz, grafická úprava: Markéta Fojtíková, korektura: MIRETRANS Quick s.r.o..

Vychází 4x ročně, březen, červen, září, prosinec 2020. Vydávání povoleno rozhodnutím MK ČR, E 12139. www.slezkadiakonie.cz